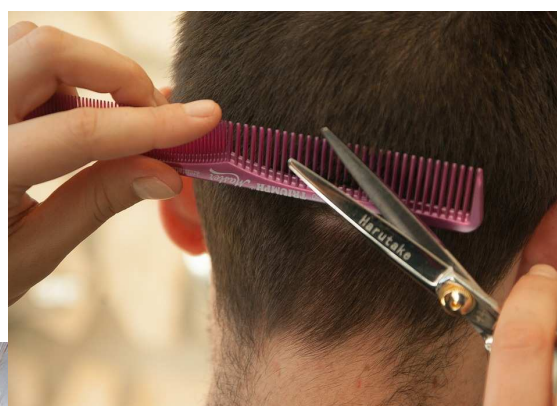
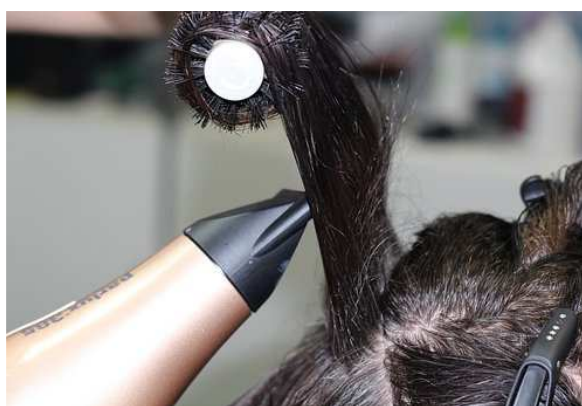

Opis wymagań stanowisk pracy

Zawód szkolny: fryzjer

Kod zawodu: 514101

Materiał został opracowany w ramach projektu: „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania”, finansowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 8: Edukacja, Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, Poddziałanie 8.3.4. Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania, Nr umowy: RPWP.08.03.04-30-0002/16-00.

2017

Spis treści

Wprowadzenie	3
Część 1. Opis ogólnych wymagań pracy w zawodzie	4
<i>Syntetyczny opis zawodu</i>	4
<i>Warunki pracy (materialne, organizacyjne, społeczne)</i>	4
<i>Wymagania psychofizyczne i zdrowotne</i>	4
<i>Możliwości uzyskania kwalifikacji w zawodzie i rozwoju ścieżki edukacyjno-zawodowej</i>	5
<i>Możliwości awansu zawodowego</i>	6
<i>Tendencje zmian w zawodzie</i>	7
Część 2. Karty przykładowych stanowisk pracy, na których może być zatrudniony absolwent	8
Część 3. Kompetencje absolwentów szkół zawodowych w ocenie wielkopolskich pracodawców	12
<i>1. Ocena profilu umiejętności i kompetencji oraz poziomu przygotowania absolwenta do ich wykonywania</i>	13
<i>2. Ocena efektów kształcenia zawodowego (wiedzy i umiejętności) właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie</i>	15
<i>3. Ocena kompetencji personalnych i społecznych oraz poziomu ich opanowania przez absolwentów szkół zawodowych</i>	18
Źródła	19

Wprowadzenie

Opis wymagań stanowisk pracy dla zawodu powstał w ramach projektu „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania”, finansowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 8: Edukacja, Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, Poddziałanie 8.3.4. Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania.

Powstały opis jest efektem badań przeprowadzonych wśród wielkopolskich pracodawców zatrudniających absolwentów szkół zawodowych, dzięki czemu badanie ma charakter unikatowy w skali kraju. Uzyskane wyniki badań uzupełniono informacjami z dostępnych źródeł zawodoznawczych.

Przygotowane z udziałem pracodawców informacje mogą być w szczególności pomocne dla:

- **Dyrektorów szkół zawodowych** w procesie doskonalenia programów nauczania dla zawodów poprzez ich dostosowywanie do wymagań rynku pracy, w naszym przypadku przedstawionych w formie opisów stanowisk pracy;
- **Uczniów szkół zawodowych** w procesie opracowania zindywidualizowanych programów praktyk oraz staży zawodowych u pracodawców;
- **Nauczycieli kształcenia zawodowego** w modernizacji wyposażenia pracowni przedmiotowych oraz dostosowania praktycznej części zajęć edukacyjnych do zadań i czynności wykonywanych na stanowiskach pracy;
- **Szkolnych doradców zawodowych** do przygotowania materiałów zawodoznawczych, prowadzenia zajęć z doradztwa edukacyjno-zawodowego czy wskazania potencjalnych ścieżek awansu zawodowego kandydata do zatrudnienia w danym zawodzie;
- **Pracodawców** w procesie rekrutacji pracowników, sporządzania opisów nowych stanowisk pracy uruchamianych w przedsiębiorstwie czy też aktualizacji już istniejących opisów obowiązków pracowników.

Opis wymagań stanowisk pracy składa się z 3 części:

- 1) Ogólnego opisu wymagań, w którym przedstawiono m.in. syntezę zawodu, warunki pracy, wymagania psychofizyczne i zdrowotne, możliwości awansu zawodowego oraz tendencje zmian w zawodzie;
- 2) Kart przykładowych stanowisk pracy, na których opisano czynności zawodowe wykonywane na stanowisku pracy, obsługiwane urządzenia, maszyny i narzędzia, efekty pracy oraz wymagania rekrutacyjne;
- 3) Oceny przez pracodawców kompetencji zawodowych, personalnych i społecznych nabytych przez absolwentów szkół zawodowych.

Opracowany materiał ma charakter ekspercki, gdyż przedstawiono w nim opinie i opisy stanowisk pracy w kilku firmach działających na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Poznań. Nie stanowi on zamkniętego katalogu i wskazane jest, aby w przyszłości opis wymagań stanowisk pracy był aktualizowany i rozszerzany o opisy kolejnych stanowisk pracy.

Materiał przygotowano w oparciu o dokumenty prawne obowiązujące na czas realizacji badań.

Część 1. Opis ogólnych wymagań pracy w zawodzie

Syntetyczny opis zawodu

Istotą zawodu fryzjer jest świadczenie usług w zakresie strzyżenia, golenia i czesania. Do jego głównych zadań należy ponadto doradztwo w zakresie doboru odpowiedniej pielęgnacji w zależności od gatunku i stanu włosów oraz pomoc – korzystając z posiadanej wiedzy, żurnali lub komputerowych symulatorów – w doborze uczesania pasującego do twarzy i figury klienta.

Warunki pracy (materialne, organizacyjne, społeczne)

Praca w zawodzie fryzjer wykonywana jest głównie w budynku, w salonach fryzjerskich, które pod względem wielkości zatrudnienia są najczęściej firmami mikro lub małymi.

W pracy fryzjera dominuje forma pracy indywidualnej, która wiąże się z intensywnymi kontaktami z klientami oraz współpracownikami.

Godziny pracy w zawodzie fryzjer są przeważnie stałe i czas pracy zwykle nie przekracza 8 godzin dziennie. W firmach branży fryzjerskiej praca jest zwykle zmianowa, najczęściej tylko w dzień.

Wykonywanie pracy w zawodzie fryzjer nie wymaga wyjazdów poza miejsce pracy.

Fryzjer pracuje najczęściej w pozycji stojącej. Wymagane jest od niego noszenie ubrania roboczego.

W swoim środowisku pracy fryzjer w bardzo dużym stopniu narażony jest na pracę:

- w hałasie,
- przy dużej wilgotności powietrza,
- przy intensywnym lub słabym oświetleniu.

Na stanowiskach pracy w zawodzie mogą wystąpić następujące czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe:

- spadające przedmioty,
- hałas,
- substancje alergenne,
- ostre wystające elementy,
- prąd elektryczny do 1 kV,
- niedostateczne oświetlenie;
- materiały i substancje łatwopalne/wybuchowe,
- mikroklimat (gorący lub zimny).

Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

1. Ważne jest, aby pracownik w tym zawodzie posiadał następujące **sprawności sensomotoryczne**: ostrość wzroku, rozróżnianie barw, widzenie stereoskopowe, ostrość słuchu, zmysł równowagi, czucie dotykowe, powonienie, koordynacja wzrokowo-ruchowa, szybki refleks, spostrzegawczość.
2. W pracy w zawodzie ważne są następujące **sprawności i zdolności**: zdolność koncentracji uwagi, podzielność uwagi, dobra pamięć, wyobraźnia przestrzenna, wyobraźnia i myślenie twórcze, uzdolnienia artystyczne.
3. Od fryzjera oczekuje się następujących **cech**: umiejętność pracy w szybkim tempie, wytrzymałość na długotrwały wysiłek, odporność emocjonalna, samokontrola, umiejętność nawiązywania kontaktów z ludźmi, empatia, umiejętność podejmowania szybkich decyzji,

umiejętność współdziałania, niezależność, samodzielność, wytrwałość, dokładność, cierpliwość.

4. W pracy w zawodzie istnieje zagrożenie następującymi **chorobami zawodowymi**:
 - nieżyty błon śluzowych nosa, gardła, krtani i tchawicy wywołane działaniem substancji o silnym działaniu drażniącym lub uczulającym,
 - związane z zatruciem substancjami,
 - choroby skóry,
 - przewlekłe choroby narządów ruchu.
5. Podjęcie pracy w zawodzie uniemożliwiają następujące **przeciwwskazania zdrowotne**:
 - choroby skóry,
 - alergie,
 - żylaki,
 - cieśń nadgarstka,
 - bóle kręgosłupa.
6. Istnieją ograniczone możliwości **zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami**, np. niedosłyszących (praca pod nadzorem).

Możliwości uzyskania kwalifikacji w zawodzie i rozwoju ścieżki edukacyjno-zawodowej

Ścieżka uzyskania kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu fryzjera dla **absolwenta** 8-letniej szkoły podstawowej:

- 1) Nauka w **3-letniej szkole branżowej I stopnia** w zawodzie fryzjer, w ramach kwalifikacji *AU.21. Wykonywanie zabiegów fryzjerskich*.
- 2) Ukończenie szkoły z ocenami pozytywnymi i przez to uzyskanie świadectwa ukończenia branżowej szkoły I stopnia.
- 3) Przystąpienie w trakcie nauki do egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikację *AU.21. Wykonywanie zabiegów fryzjerskich* w zawodzie i po jego pozytywnym zdaniu uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację *AU.21.* w zawodzie fryzjer.
- 4) Uzyskanie **dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe fryzjera** na podstawie świadectwa ukończenia branżowej szkoły I stopnia oraz świadectwa potwierdzającego kwalifikację *AU.21.* wyodrębnioną w zawodzie fryzjer.

Ścieżka rozwoju absolwenta branżowej szkoły I stopnia:

- 1) Kontynuacja nauki w **branżowej szkole II stopnia** kształcącej w zawodzie **technik usług fryzjerskich**, w ramach kwalifikacji *AU.26. Projektowanie fryzur*, po zakończeniu której absolwent może:
 - uzyskać wykształcenie średnie branżowe potwierdzone otrzymaniem świadectwa ukończenia branżowej szkoły II stopnia;
 - przystąpić do egzaminu zewnętrznego i potwierdzić kwalifikację *AU.26. Projektowanie fryzur* w zawodzie **technik usług fryzjerskich** potwierdzone uzyskaniem świadectwa potwierdzające kwalifikację w zawodzie;
 - otrzymać **dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik usług fryzjerskich**, jeśli uzyskał świadectwo ukończenia branżowej szkoły II stopnia i świadectwa potwierdzające kwalifikacje *AU.21. Wykonywanie zabiegów fryzjerskich* oraz *AU.26. Projektowanie fryzur* wyodrębnione w zawodzie technik usług fryzjerskich;
 - otrzymać świadectwo maturalne po przystąpieniu i zdaniu egzaminu maturalnego. Po zdaniu matury kontynuacja kształcenia na studiach wyższych.

- 2) Kontynuacja nauki w **liceum ogólnokształcącym dla dorosłych** (od drugiej klasy), a po zdaniu matury kontynuacja kształcenia na studiach wyższych.
- 3) Korzystanie z oferty **kwalifikacyjnych kursów zawodowych**, kursów umiejętności zawodowych, kursów kompetencji ogólnych i innych kursów organizowanych w formie kształcenia pozaszkolnego umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w innych zawodach.
- 4) **Podjęcie pracy** w zawodzie fryzjer.

Alternatywna ścieżka potwierdzania kwalifikacji w zawodzie fryzjer:

- 1) **Związek Rzemiosła Polskiego** umożliwia zdobycie kwalifikacji w zawodzie fryzjer po zdaniu egzaminu czeladniczego potwierdzonego wydaniem **świadcstwa czeladniczego**. Do egzaminu czeladniczego może przystąpić osoba, która:
 - ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako młodociany pracownik oraz doksztalcenie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych;
 - posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin;
 - posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
 - posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
 - posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
 - posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.
- 2) Uzyskanie świadectwa czeladniczego otwiera drogę do ubiegania się o **dyplom mistrzowski**.
- 3) Uzyskanie świadectwa czeladniczego umożliwia również kontynuowanie kształcenia w **branżowej szkole II stopnia** kształcącej w zawodzie **technik usług fryzjerskich** w ramach kwalifikacji *AU.26. Projektowanie fryzur*.
- 4) Po zdaniu egzaminu maturalnego – kontynuacja nauki w uczelni wyższej.
- 5) Korzystanie z oferty **kwalifikacyjnych kursów zawodowych**, kursów umiejętności zawodowych, kursów kompetencji ogólnych i innych kursów organizowanych w formie kształcenia pozaszkolnego umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w innych zawodach.

Możliwości awansu zawodowego

1. **Przykładowe możliwości rozwoju kariery zawodowej w zawodzie przez pryzmat zajmowanych stanowisk pracy:**
 - Ścieżka 1: praktykant → *asystent fryzjera* → *fryzjer* → *właściciel zakładu*.
 - Ścieżka 2: praktykant → *fryzjer czeladnik*) → *mistrz fryzjerstwa* → *fryzjer stylistka* → *właściciel zakładu*.

Tendencje zmian w zawodzie

1. **W ocenie pracodawców, w perspektywie najbliższych 5 lat mogą pojawić się nowe wymagania kompetencyjne w odniesieniu do osób pracujących w zawodzie fryzjera. Związane one będą z:**
 - obsługą komputera, np. wykonywanie projektów fryzur artystycznych w technologii 3D,
 - obsługą mikrokamery,
 - umiejętnością posługiwania się językami obcymi.
2. **Tendencje w zapotrzebowaniu na pracowników w zawodzie:**

Prognoza Barometru zawodów na rok 2018 wykazuje stały poziom zapotrzebowania na fryzjerów na terenie całej Wielkopolski. Liczba fryzjerów dostępnych na rynku pracy w skali całego województwa wielkopolskiego jest niewystarczająca. Natomiast na terenie miasta Poznań jest duży deficyt fryzjerów. Potwierdziły to badania na stanowiskach pracy prowadzone wśród wielkopolskich fryzjerów w ramach Projektu *Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu*, które wskazują na wzrastające zapotrzebowanie na pracowników w tym zawodzie zarówno obecnie, jak i w perspektywie 5-letniej.
3. **W ocenie pracodawców lepszymu przygotowaniu absolwenta szkoły zawodowej do pracy w zawodzie m.in. sprzyjać będą następujące działania:**
 - rozdzielenie nauki teoretycznej w szkole na następujące działy: fryzjer damski; fryzjer męski;
 - konieczne sprecyzowanie przez ucznia specjalizacji: fryzjer damski bądź fryzjer męski na początku kształcenia w zawodzie, a następnie praktyczna nauka zawodu według danej specjalizacji (3 lata nauki w jednym dziale zdecydowanie lepiej kształtują umiejętności ucznia);
 - kształcenie ukierunkowane na dział męski wymaga większej uwagi, zauważalny jest regres fryzjerstwa męskiego;
 - braki w egzaminach czeladniczych zadań w zakresie „strzyżenia na jeża”, strzyżenia wąsów i brody;
 - praca tylko na manekinach, co nie ma nic wspólnego z rzeczywistą pracą fryzjera;
 - wprowadzenie regularnych praktyk w salonach fryzjerskich.

Część 2. Karty przykładowych stanowisk pracy, na których może być zatrudniony absolwent

W tej części przedstawiono w formie kart stanowisk pracy przykładowe opisy stanowisk pracy wskazane przez wielkopolskich pracodawców i występujące w ich przedsiębiorstwach.

Karta stanowiska pracy zawiera wykaz:

- 1) czynności zawodowych wykonywanych na stanowisku pracy wraz z oceną przez pracodawcę poziomu przygotowania absolwenta do wykonywania czynności zawodowych (skala ocen od 1 – zdecydowanie nieprzygotowany do 5 – całkowicie przygotowany);
- 2) przykładowych urządzeń, maszyn, narzędzi obsługiwanych na stanowisku pracy wraz z oceną przez pracodawcę poziomu przygotowania absolwenta do posługiwania się nimi (skala ocen od 1 – całkowicie pod nadzorem do 5 – obsługuje całkowicie samodzielnie);
- 3) przykładowych efektów pracy na danym stanowisku wraz z oceną przez pracodawców poziomu zaangażowania pracownika przy wykonywaniu danego efektu pracy;
- 4) wymagań rekrutacyjnych dla kandydata na stanowisko pracy.

Wymienione stanowiska pracy nie stanowią pełnego katalogu możliwości zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych, dlatego też wskazane jest, aby były aktualizowane i uzupełniane z udziałem przedsiębiorstw, z którymi współpracują szkoły.

Uwaga, podane poniżej nazwy stanowisk pracy mogą być podobne, jednak różnią się zakresem wykonywanych czynności czy też rodzajem obsługiwanych maszyn, urządzeń itp.

Przy uporządkowaniu kart stanowisk pracy uwzględniono także wielkość firmy, w której respondenci pracowali.

Karta stanowiska pracy 1: ASYSTENT FRYZJERA

Lp.	Czynności zawodowe na stanowisku asystent fryzjera	Ocena przez pracodawców poziomu przygotowania absolwenta do wykonywania czynności zawodowych				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Całkowicie przygotowany 5
1	Przygotowanie do zabiegów fryzjerskich					
2	Mycie głowy					
3	Pielęgnacja po zabiegach fryzjerskich					
4	Modelowanie fryzury					
5	Zabiegi farbowania (nakładanie farb)					
6	Zabiegi pielęgnacyjne/regeneracyjne/odżywcze					
7	Prostownanie termiczne					

Lp.	Nazwa urządzenia, maszyny, narzędzia obsługiwane na stanowisku pracy asystent fryzjera	Ocena przez pracodawców stopnia przygotowania absolwenta do obsługi wymienionych maszyn, urządzeń, narzędzi				
		Całkowicie pod nadzorem 1	Raczej pod nadzorem 2	Trudno ocenić 3	Raczej samodzielnie 4	Obsługuje całkowicie samodzielnie 5
1	Szczotka do czesania/do modelowania					
2	Nawilżacz					
3	Suszarka stojąca					
4	Prostownica					
5	Lokówka					
6	Wałki i papiloty					
7	Klipsy i kłamry					
8	Klimazon					
9	Peleryna fryzjerska					
10	Suszarka ręczna					

Lp.	Efekty końcowe wykonywania pracy na stanowisku pracy asystent fryzjera	Ocena przez pracodawców poziomu zaangażowania pracownika przy wykonywaniu danego efektu pracy		
		Wykonuje pod nadzorem 1	Wykonuje we współpracy z innymi 2	Wykonuje całkowicie samodzielnie 3
1	Zabezpieczona odzież klienta przed zniszczeniem			
2	Klient przygotowany do zabiegów (umyta głowa, zabezpieczona skóra głowy)			
3	Włosy poddane koloryzacji			
4	Zregenerowane i odżywione włosy			
5	Wyprostowane włosy			
6	Fryzura dzienna			

Lp.	Wymagania rekrutacyjne dla kandydata na stanowisko pracy asystent fryzjera	
1	Poziom wykształcenia	Zasadnicza zawodowa 3-letnia
2	Wykształcenie kierunkowe (specjalizacja)	Fryzjer
3	Doświadczenie zawodowe	Praktyka
4	Kompetencje personalne i społeczne	Umiejętność pracy w zespole, komunikatywność, przestrzeganie zasad kultury i etyki
5	Inne wymagania (proszę podać, jakie?)	Szkolenia kursy

Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania

Karta stanowiska pracy 2: FRYZJER DAMSKI

Lp.	Czynności zawodowe na stanowisku fryzjer damski	Ocena przez pracodawców poziomu przygotowania absolwenta do wykonywania czynności zawodowych				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Całkowicie przygotowany 5
1	Ocena stanu włosów i skóry głowy					
2	Mycie włosów					
3	Strzyżenie damskie					
4	Wykonanie zabiegów ondulacji					
5	Wykonanie koloryzacji i rozjaśniania					
6	Pielęgnacja włosów					
7	Upięcie włosów					
8	Zagęszczanie i przedłużanie włosów					
9	Prostowanie włosów					
10	Stylizacja włosów					

Lp.	Nazwa urządzenia, maszyny, narzędzia obsługiwane na stanowisku pracy fryzjer damski	Ocena przez pracodawców stopnia przygotowania absolwenta do obsługi wymienionych maszyn, urządzeń, narzędzi				
		Całkowicie pod nadzorem 1	Raczej pod nadzorem 2	Trudno ocenić 3	Raczej samodzielnie 4	Obsługuje całkowicie samodzielnie 5
1	Nożyczki fryzjerskie					
2	Suszarka ręczna					
3	Suszarka stojąca					
4	Prostownica					
5	Degażówka					
6	Szczotki / grzebienie					
7	Lokówka					
8	Przybory do farbowania					
9	Akcesoria: peleryny, klipsy, kłamry, wałki, papiloty					

Lp.	Efekty końcowe wykonywania pracy na stanowisku pracy fryzjer damski	Ocena przez pracodawców poziomu zaangażowania pracownika przy wykonywaniu danego efektu pracy		
		Wykonuje pod nadzorem 1	Wykonuje we współpracy z innymi 2	Wykonuje całkowicie samodzielnie 3
1	Fryzura damska			
2	Fryzura okolicznościowa			
3	Strzyżenie damskie			
4	Wykonana koloryzacja włosów			
5	Wyprostowane włosy			
6	Zagęszczone i przedłużone włosy			
7	Wypielęgnowane włosy			
8	Wykonana ondulacja			

Lp.	Wymagania rekrutacyjne dla kandydata na stanowisko pracy fryzjera damskiego	
1	Poziom wykształcenia	Zasadnicza zawodowa 3-letnia
2	Wykształcenie kierunkowe (specjalizacja)	Fryzjer
3	Doświadczenie zawodowe	Praktyka + staż
4	Kompetencje personalne i społeczne	Umiejętność pracy w zespole, komunikatywność, kreatywność i konsekwencja w realizacji zadań, otwartość na zmiany
5	Inne wymagania (proszę podać, jakie?)	Chęć doskonalenia (szkolenia zawodowe, kursy)

Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania

Karta stanowiska pracy 2: FRYZJER MĘSKI

Lp.	Czynności zawodowe na stanowisku fryzjer męski	Ocena przez pracodawców poziomu przygotowania absolwenta do wykonywania czynności zawodowych				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Całkowicie przygotowany 5
1	Rozmowa z klientem					
2	Mycie włosów i skóry głowy					
3	Strzyżenie męskie maszynką					
4	Strzyżenie męskie nożyczkami					
5	Strzyżenie zarostu (brody i wąsów)					
6	Retusz siwizny					
7	Modelowanie męskie					

Lp.	Nazwa urządzenia, maszyny, narzędzia obsługiwanego na stanowisku pracy fryzjer męski	Ocena przez pracodawców stopnia przygotowania absolwenta do obsługi wymienionych maszyn, urządzeń, narzędzi				
		Całkowicie pod nadzorem 1	Raczej pod nadzorem 2	Trudno ocenić 3	Raczej samodzielnie 4	Obsługuje całkowicie samodzielnie 5
1	Nożyczki fryzjerskie					
2	Maszynka elektryczna					
3	Suszarka ręczna					
4	Brzytwa					
5	Trymer					
6	Pędzel/karkówka					
7	Szczotki/grzebień					
8	Nóż chiński					

Lp.	Efekty końcowe wykonywania pracy na stanowiska pracy fryzjer męski	Ocena przez pracodawców poziomu zaangażowania pracownika przy wykonywaniu danego efektu pracy		
		Wykonuje pod nadzorem 1	Wykonuje we współpracy z innymi 2	Wykonuje całkowicie samodzielnie 3
1	Fryzura męska			
2	Ostrzyżony zarost			
3	Skorygowana siwizna włosów			
4	Wymodelowane włosy			

Lp.	Wymagania rekrutacyjne dla kandydata na stanowisko pracy fryzjera	
1	Poziom wykształcenia	Zasadnicza zawodowa 3-letnia
2	Wykształcenie kierunkowe (specjalizacja)	Fryzjer
3	Doświadczenie zawodowe	Praktyka + staż
4	Kompetencje personalne i społeczne	Umiejętność pracy w zespole, komunikatywność, kreatywność i konsekwencja w realizacji zadań, otwartość na zmiany
5	Inne wymagania (proszę podać, jakie?)	Szkolenia zawodowe, kursy

Część 3. Kompetencje absolwentów szkół zawodowych w ocenie wielkopolskich pracodawców

Kompetencje absolwentów szkół zawodowych zostały przedstawione w formie:

- 1) Profilu umiejętności i kompetencji absolwenta;*
- 2) Wykazu efektów kształcenia (wiedza i umiejętności) właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie;*
- 3) Profilu kompetencji personalnych i społecznych.*

Każdy z elementów składowych profilu kompetencji został poddany ocenie pod kątem jego istotności z punktu widzenia potrzeb pracodawców oraz poziomu przygotowania absolwenta szkoły zawodowej do jego wykonywania.

1. Ocena profilu umiejętności i kompetencji oraz poziomu przygotowania absolwenta do ich wykonywania

Lp.	Profil umiejętności i kompetencji absolwenta	Ocena istotności elementów profilu z punktu widzenia pracodawców				
		Zbędne 1	Mało ważne 2	Istotne 3	Ważne 4	Bardzo ważne 5
		Ocena przez pracodawców poziomu przygotowania absolwenta do wykonywania elementów profilu				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Zdecydowanie przygotowany 5
1	Ocena stan włosów i skóry głowy				4,0	
				3,1		
2	Określa metody i techniki rozjaśniania i koloryzacji włosów				3,8	
					4,0	
3	Dobiera preparaty do rozjaśniania i koloryzacji włosów oraz sporządza z nich mieszaniny				4,0	
					4,1	
4	Przeprowadza zabiegi koloryzacji i rozjaśniania włosów				4,3	
					3,8	
5	Dobiera preparaty do wykonywania zabiegów ondulowania i prostowania wodnego oraz chemicznego				3,8	
					3,9	
6	Przeprowadza dobraną techniką zabiegi ondulowania i prostowania wodnego oraz chemicznego włosów				3,8	
				3,5		
7	Przeprowadza zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry z zastosowaniem dobranych preparatów				3,6	
					3,6	
8	Dobiera metody, techniki i sposoby strzyżenia włosów				4,4	
					3,9	
9	Wykonuje strzyżenie damskie, męskie i dziecięce				4,5	
					3,8	
10	Wykonuje strzyżenie zarostu				4,0	
				3,0		
11	Koryguje błędy w strzyżeniu i ondulowaniu włosów			3,4		
				2,6		
12	Przeprowadza stylizację fryzur na podstawie indywidualnych cech klienta				3,6	
				3,4		
13	Wykonuje fryzury okolicznościowe				3,8	
				3,4		

Lp.	Profil umiejętności i kompetencji absolwenta	Ocena istotności elementów profilu z punktu widzenia pracodawców				
		Zbędne 1	Mało ważne 2	Istotne 3	Ważne 4	Bardzo ważne 5
		Ocena przez pracodawców poziomu przygotowania absolwenta do wykonywania elementów profilu				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Zdecydowanie przygotowany 5
14	Wykonuje zabiegi zagęszczania i przedłużania włosów			3,0		
				2,7		
15	Stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań			2,9		
			2,4			
16	Przestrzega przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska oraz wymagań ergonomii				4,5	
				3,3		
17	Udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia				3,9	
				3,4		
18	Stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, prawa pracy oraz ochrony danych osobowych		2,4			
				2,8		
19	Posługuje się językiem obcym oraz korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji			2,8		
			2,1			

2. Ocena efektów kształcenia zawodowego (wiedzy i umiejętności) właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie

Lp.	Efekty kształcenia (wiedza i umiejętności) właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Ocena istotności efektu kształcenia z punktu widzenia pracodawców				
		Zbędne 1	Mało ważne 2	Istotne 3	Ważne 4	Bardzo ważne 5
		Ocena przez pracodawców poziomu opanowania efektu kształcenia/wiedzy i umiejętności przez absolwentów szkół zawodowych				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Zdecydowanie przygotowany 5
KWALIFIKACJA AU.21 Wykonywanie zabiegów fryzjerskich						
Grupa efektów kształcenia: Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych włosów						
1	Ocena stan włosów i skóry głowy				4,0	
					3,6	
2	Dobiera metody i techniki pielęgnacji włosów i skóry głowy				3,8	
					4,1	
3	Organizuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu fryzjerskiego				4,4	
					3,9	
4	Określa wpływ preparatów pielęgnacyjnych na włosy i skórę głowy				4,3	
					4,3	
5	Dobiera preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy				4,3	
					4,1	
6	Wykonuje czynności mycia włosów z zastosowaniem różnych metod i technik				3,8	
					3,6	
7	Wykonuje zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy				4,1	
					3,8	
8	Udziela porad z zakresu codziennej pielęgnacji włosów				4,1	
					4,1	
Grupa efektów kształcenia: Strzyżenie włosów, formowanie fryzur i ondulowanie						
9	Określa indywidualne cechy urody klienta				3,6	
					3,7	
10	Przeprowadza rozmowę konsultacyjną z klientem				3,9	
				3,5		
11	Dobiera techniki, metody i sposoby strzyżenia włosów				4,1	
					4,0	

Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania

Lp.	Efekty kształcenia (wiedza i umiejętności) właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Ocena istotności efektu kształcenia z punktu widzenia pracodawców				
		Zbędne 1	Mało ważne 2	Istotne 3	Ważne 4	Bardzo ważne 5
		Ocena przez pracodawców poziomu opanowania efektu kształcenia/wiedzy i umiejętności przez absolwentów szkół zawodowych				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Zdecydowanie przygotowany 5
12	Dobiera sprzęt fryzjerski do wykonywania zabiegów strzyżenia				4,3	
				3,5		
13	Przestrzega zasad podziału włosów na sekcje i separacje do określonej linii fryzury				3,9	
					3,8	
14	Ustala etapy strzyżenia				3,8	
					4,0	
15	Wykonuje strzyżenie włosów damskich, męskich i dziecięcych					4,6
					3,8	
16	Wykonuje strzyżenie zarostu z uwzględnieniem kształtu twarzy klienta				4,3	
				3,4		
17	Określa przeciwwskazania do wykonania zabiegów ondulacji i prostowania chemicznego włosów					4,8
					3,8	
18	Określa etapy ondulowania i prostowania chemicznego włosów				4,5	
					3,9	
19	Dobiera techniki ondulowania i prostowania chemicznego włosów				4,4	
					4,1	
20	Dobiera preparaty fryzjerskie do wykonywania zabiegów ondulowania i prostowania wodnego oraz chemicznego				4,3	
					3,8	
21	Wykonuje zabiegi ondulowania i prostowania wodnego oraz chemicznego				4,5	
				3,1		
22	Określa sposoby korygowania błędów podczas strzyżenia i ondulowania włosów				3,9	
				3,5		
23	Dobiera preparaty do pielęgnacji włosów po chemicznych zabiegach fryzjerskich				3,8	
					3,6	
24	Wykonuje fryzury okolicznościowe				4,0	
				3,3		
25	Określa przeciwwskazania do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów			2,9		
			2,3			

Lp.	Efekty kształcenia (wiedza i umiejętności) właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Ocena istotności efektu kształcenia z punktu widzenia pracodawców				
		Zbędne 1	Mało ważne 2	Istotne 3	Ważne 4	Bardzo ważne 5
		Ocena przez pracodawców poziomu opanowania efektu kształcenia/wiedzy i umiejętności przez absolwentów szkół zawodowych				
		Zdecydowanie nieprzygotowany 1	Raczej nieprzygotowany 2	Trudno ocenić 3	Raczej przygotowany 4	Zdecydowanie przygotowany 5
26	Wykonuje zagęszczanie i przedłużanie włosów		2,5			
			2,3			
Grupa efektów kształcenia: Zmiana koloru włosów						
27	Określa metody i techniki rozjaśniania i koloryzacji włosów				4,1	
					3,6	
28	Określa wpływ zabiegów rozjaśniania i koloryzacji włosów na strukturę i wygląd włosów				4,5	
					3,6	
29	Dobiera preparaty fryzjerskie do rozjaśniania i koloryzacji włosów				4,3	
				3,4		
30	Dobiera kolor włosów do cech indywidualnych urody oraz fryzury klienta				3,8	
				2,9		
31	Dobiera techniki rozjaśniania i koloryzacji włosów				4,1	
				3,0		
32	Sporządza mieszaniny preparatów do rozjaśniania i koloryzacji włosów				4,0	
				3,3		
33	Wykonuje zabiegi koloryzacji i rozjaśniania włosów				4,4	
				3,2		
34	Wykonuje korektę koloru				4,4	
				2,6		

3. Ocena kompetencji personalnych i społecznych oraz poziomu ich opanowania przez absolwentów szkół zawodowych

Lp.	Kompetencje personalne i społeczne	Ocena istotności kompetencji personalnych i społecznych z punktu widzenia pracodawców				
		Zbędne 1	Mało ważne 2	Istotne 3	Ważne 4	Bardzo ważne 5
		Ocena przez pracodawców poziomu nabytych przez absolwenta kompetencji personalnych i społecznych				
		Zdecydowanie nie posiada 1	Raczej nie posiada 2	Trudno ocenić 3	Raczej posiada 4	Zdecydowanie posiada 5
1	Przestrzeganie zasad kultury i etyki					4,9
					3,6	
2	Kreatywność i konsekwencja w realizacji zadań				4,3	
					3,8	
3	Planowanie działania i zarządzanie czasem				3,8	
			2,3			
4	Przewidywanie skutków podejmowanych działań				4,4	
				3,0		
5	Ponoszenie odpowiedzialności za podejmowane działania				4,4	
					3,6	
6	Otwartość na zmiany					4,6
				3,5		
7	Stosowanie technik radzenia sobie ze stresem				4,5	
				3,0		
8	Aktualizacja wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych				4,1	
				3,3		
9	Przestrzeganie tajemnicy zawodowej				4,4	
				3,4		
10	Negocjowanie warunków porozumień			3,0		
				2,6		
11	Komunikatywność					4,9
				3,1		
12	Stosowanie metod i technik rozwiązywania problemów			3,5		
			2,1			
13	Współpraca w zespole					4,9
				3,5		

Źródła

1. Internetowe narzędzie doradztwa zawodowego w szkole: www.mapakarier.org, dostęp: 28.12.2017.
2. Krajowe standardy kwalifikacji zawodowych: ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl/STANDARDY%20KWALIFIKACJI%20ZWODOWYCH/514102_Fryzjer.pdf, dostęp: 28.12.2017.
3. Opisy zawodu z MRPiPS (dla zawodów, które występują również w KZIS dla rynku pracy): <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow/>, dostęp: 28.12.2017.
4. Podstawa programowa w zawodzie fryzjer: <https://www.ore.edu.pl/ksza%C5%82cenie-zawodowe-i-ustawiczne/7485-podstawa-programowa-ksza%C5%82cenia-w-zawodach>, dostęp: 28.12.2017.
5. Serwis Barometr Zawodów: www.barometrzwodow.pl, dostęp: 28.12.2017.
6. Serwis Ośrodka Rozwoju Edukacji: <https://www.ore.edu.pl/>, dostęp: 28.12.2017.
7. Suplement do dyplomu w zawodzie fryzjer: <http://europass.org.pl/nowy-egzamin-zawodowy/>, dostęp: 28.12.2017.
8. Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl/>, dostęp 30.11.2017.

Akty prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2017 poz. 860).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dziennik Ustaw 2017 r. poz. 703).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. 2017 r. poz. 622).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. 2017 poz. 89).

Zdjęcia na stronie tytułowej zaczerpnięto z bazy darmowej grafiki PIXABAY, z wykorzystaniem zasobów udostępnianych na licencji Creative Commons CC0 <https://pixabay.com/pl>